

Acies Ordinata

EPHEMERIS MENSTRUA NOSTRIS DIRECTORIBUS
CONGREGATIONUM B. M. V. OBLATA A SECRE-
TARIATU CENTRALI CONGREGATIONUM B. M. V.

NUMERUS 9 - ANNI I

December 1924

ROMA (17), V. DEGLI ASTALLI, 16

✠ Manuscripti instar, ad usum Nostrorum tantum ✠

De relatione inter Congregationem et associationes modernas iuventutis

Difficultatem non levem facessit quaestio, quomodo in Congregationibus nostris iuvenilibus instituendis et gubernandis nos gerere erga varias associationes iuventutis catholicae debeamus. Sunt enim fere in omnibus regionibus exortae recentiore tempore magnae associationes, quae iuventutem catholicam inprimis masculinam quam maximo numero complecti eamque religiose, intellectualiter, socialiter et quoad corpus iuvare et excolere satagant. Associationes istas Clerus, Episcopi et ipsi Summi Pontifices magni aestimant et praeclaris laudibus ornarunt, suntque procul dubio opera maxime laudanda et necessaria. Sed quaestio exsurgit: quonam modo hae associationes a nobis fovendae sint, an Congregationibus iuventutis anteponendae, vel cum illis identificandae, aut hoc illo modo coniungendae? Cuius quaestionis difficultatem adiuncta varia complicant; aliquando enim Nostri etiam illis associationibus praesunt, aliquando minime; aliquando associatio ab externis sacerdotibus gubernata Congregationi amicaliter favet, aliquando indifferenter eam tractat, imo aliquando minus amica quadam zelotypia ei obsistit vel cum quodam contemptu Congregationes nostras tamquam antiquatas et minus agiles despicit.

I.

Ut clare totam quaestionem videamus, *historice* primum quaeramus: quomodo factum sit, ut hae associationes tanto cum vigore effloruerint et Congregationes nostras quasi in secundam aciem represserint? Unde harum associationum tanta prae Congregationibus nostris praevalentia?

Prima ratio erat *necessitas complectendae quam maximo numero iuventutis*, quae secus pro re catholica, fide et moribus certo certius periisset. Cognita enim necessitate omnimodae organisationis catholicae nihil urgentius erat, quam iuventutem maximis periculis expositam servare, ad quem fi-

nem nihil utilius apparuit magnis illis organisationibus, quae omnes iuvenes complecterentur, qui nondum essent corrupti quosque fidei ac virtuti servare et in religione stabilire ac provehere zelus et labor sacerdotum posset.

*Alter*a ratio, ob quam Congregatio in his organisandi studiis nimis neglecta est, erat multis in locis *oblivio quasi totalis genuini conceptus et momenti Congregationum*. Multi, etiam Nostri, Congregationes tamquam rem femineam vel coetulos precatorios et minus agiles respexerunt, idque aliquando non immerito, nam multae Congregationes nihil aliud erant. Dolendum tamen quam maxime est, quod multis in regionibus adeo Congregationis rectus usus conceptusque perierat, ut cum temporum necessitati et iuventuti servandae consulendum esset, Congregatio tamquam res prorsus negligenda multis, etiam zelosissimis quibusdam sacerdotibus, apparuerit.

Accessit *tertio*, quod associationes modernae iuventutis catholicae specialem rationem habere voluerunt rerum et exercitationum quarundam, quae *indoli ac spiritui iuventutis modernae* magis conveniunt. Tales sunt: inductio iuventutis ad activitatem propriam et « educationem sui », ad colendas formas quasdam, e. g. stilum quandam simplicem et tamen elegantem in loquendo, in agendo, in modo sese vestiendi etc., exercitatio multiplex corporis (« sport », excursions etc.), romanticismus quidam et splendor externarum sollemnitatum et similia. Ad quas res curandas multum adigebatur organisatio catholica iuventutis vel ideo, quod organisationes anticatholicae iuventutis similibus potissimum adminiculis iuvenes ad se traxerunt. Congregationes autem nostrae, quamquam aliquas ex istis rebus etiam ipsae colunt, tamen primario internis rebus sunt intentae, neque concurrere cum aliis associationibus hac in parte semper aut voluerunt aut potuerunt.

Tandem *quarto* *variae in variis regionibus rationes* sese adiunxerunt. Sic in regione quadam ipsum nomen Congregationis ob eventus quosdam politicos male audiebat. In alia regione quidquid Societatem nostram vel nomine redoleret, in iuven-

tute organisanda vitandum censebatur. Iterum alia in regione tam multae iam erant Congregationes iuvenum a saecularibus sacerdotibus gubernatae, idque non semper optime, ut ipsi Nostri, ubi iuventutem novo spiritu replere cuperent, novas vias novaque nomina quaerenda sibi esse autumarint.

His fere rationibus eo ventum est, ubi nunc sumus, ut Congregationes plurimis in locis magis forte quam antea locum aliis operibus cesserint. Ubi vero Directores retinere Congregationem ac refovere cupiunt, impedimenta non exigua incurrunt ac saepe ne ipsi quidem sciunt, quomodo Congregationem cum aliis illis associationibus, sive in Collegiis nostris, sive foris, concilient.

II.

Iam *Congregationem*, etiam exortis illis associationibus modernis, *necessariam esse*, altius rem consideranti indubium est. Etsi enim hae associationes summe necessariae sunt optimeque regantur, totum finem suum non omnes per se adipisci possunt, habentque non raro incommoda non minima, quibus mederi non nisi organisatione quadam *expressius religiosa* licet.

Sic *primo* imperfectio quaedam earum cernitur in ipso *principio multitudinis* attingendae. Optimum utique est et omni studio tentandum, ut quam plurimi iuvenes associationibus istis attingantur; sed cum conamine isto coniunctum est illud incommodum, quod in istas associationes facile confluunt iuvenes etiam parum religiosi, inconstantes, externa solum et recreativa quaerentes, ad abusos proclives, ambitiosi etc. Si autem magna pars alicuius associationis ex talibus Sodalibus constat, tota associatio debilitatur et deprimitur. Sic aliquando talium operum Directores conquesti sunt, quod multitudinem utique habebant, sed ineptam fere ad quodvis altius studium, nisi ad theatra, sport, saltationes, oblectamenta.

Augetur *secundo* haec difficultas eo, quod sacerdos in his associationibus non semper iurisdictionem et plenam regendi auctoritatem habet, sed solum « consiliarius spiritualis » est atque ab ipsis iuvenibus eligitur. Hac via incedendum esse organisatores istarum associationum putabant ex condescendentia quadam ad spiritum democraticum temporis nostri et quia sperabant, hac ratione iuvenes non tantum magis allectum, sed etiam ferventius incitatum iri ad res associationis suae magis curandas, cum sic non adeo sacerdos, quam potius iuvenes ipsi proprie caput organisationis essent; tandem visum est sacerdotem melius in iuvenes influere posse, si non tamquam gubernator, sed tamquam spiritualis amicus eis praeesset, ac magis auctoritate personali quam iurisdictionali polleret. Iam etsi concedimus emolumenta, vide-

mus simul incommoda huius systematis non spernenda. Nisi enim firma auctoritas ab ipsis Ecclesiae praesulibus derivata talibus iuvenum coetibus moderetur, serius ocus facile evenit, ut praecox iuvenum ardor ad immatura, imo prorsus periculosa consilia abripiatur, cum nemo sit, qui frena iniicere animis turgentibus possit. Certe quaestio haec in Congregatione felicius et sapientius erat soluta; data nimirum ibi est Directori plena auctoritas ad regendum, cum eo tamen moderamine, ut potestate Director sua paterno prorsus modo ac democratico more, ut plurimum, uteretur, Sodalisque, maxime Consilium, invitaret atque induceret ad Congregationem simul secum fraterne gubernandam.

Tertius harum associationum defectus ille esse solet, ut optimis iuvenibus maiorisque virtutis cupidus vix quidquam peculiare, quod eos ad altiora conducat, offerant. Iam sat multi fere ubique iuvenes inveniuntur, qui non sint contenti mediocri quodam religionis exercitio, sed ad maiora anhelant, et nisi in hoc tam laudabili studio apte iuventur, ipsam quoque associationem deserant, quae ita optimis sociis privatur. Reapse multos iuvenes videmus ad PP. Dominicanos et Franciscanos accurrere, ut in Tertios Ordines admittantur, vel exercitationibus liturgicis, imo mysticis, sese prorsus consecrare. Quae quidem laudabilissima opera sunt; neque est, cur aliis Ordinibus hac in re forte invidemus; sed rebus istis procul dubio ostenditur, communem illam religiositatem, quae in istis modernis associationibus colitur, iuvenibus optimis non semper satisfacere. Congregationem igitur, quae religionem altiore gradu et primo omnium loco colit, nequaquam superfluum factam esse.

Defectus istos ipsae associationes senserunt, ideoque ultimo tempore multas res in praxi mutarunt. Sic severiorem selectionem introduxerunt vel etiam sacerdoti loco « consilarii spiritualis » titulum et iura « Directoris » proprie dicti substituerunt.

Ex quibus omnibus apparet felicem aliquam solutionem totius huius quaestionis eam demum fore, quae utriusque systematis organisatorii emolumenta coniunxerit (1).

(1) Nuper in nationali quodam Congressu Juventutis Catholicae constitutum est, ut in omnibus Circulis Congregatio Mariana erigeretur, quod sic 1. solidius fundamentum religionis poneretur, 2. parentes filios libentius ad Circulos accedere permetterent. Ratio haec 2. debilior est; nam 1. Congregatio non debet quodquam contegere, quod diversum a se est, 2. quia non omnes debent ad Congregationem admitti, qui ad Circulos accedunt, 3. quia Congregationem solum ut pietatis scholam videntur considerare, non simul ut scholam apostolatus.

III.

Quomodo igitur nobis in hac materia procedendum sit, unica indicatione solvi nequit, varia enim adiuncta varios modos procedendi postulant. Generatim tamen haec principia nobis ob oculos versari poterunt :

1. *Congregationes nequaquam nobis negligendae sunt*, imo etiam aliis sacerdotibus multum commendandae, quia per eas demum altioris et perfectioris vitae christianae ac zeli et fervoris apostolici fundamenta iaciuntur et quia totum organisationis aedificium vacillat, ubi desunt socii solide in vita spiritali, spiritu sacrificii et fervore apostolico fundati.

2. Ut autem Congregatio suum vigorem ad intra et aestimationem ad extra retineat, praeter pietatem *praecipuo modo et vigore in ea est colenda activitas apostolica*. Selectio etiam hoc sensu adhibenda est, ut ad Congregationem nullus admittatur, nisi etiam apostolice laborare velit. Si in Congregatione, etiam in Collegiis nostris, non solum devotissimi, sed etiam alacerrimi et quoad reliquas dotes vigorosissimi et operosissimi iuvenes congregabuntur, Congregatio suum pondus et momentum facile recuperabit.

3. Etiam *associationes illas modernas* iuventutis catholicae *sincere et studiose foveamus* easque aliis commendemus tamquam utiles et necessarias. Nos quoque ipsi circulos et coetus talium associationum libenter instituamus et regamus, nisi quando per ipsam Congregationem eiusque Sectiones, aut opera adnexa, melius omnia illa emolumenta obtineri posse nobis videamur, quae associationibus novis praefigi solent. Utiles enim sunt et necessariae illae organisationes ampliores ex triplici ratione : *primo* quia non solum optimos, sed etiam multitudinem servare debemus ; *secundo* quia totus iuvenis cum omnibus suis facultatibus formandus est et paedagogia pastoralis docetur, in iuvene vitam religiosam, culturalem, imo etiam corporalem non esse separandas, sed harmonice simul evolvendas, et nisi iuvenes a nobis res illas externas accipiant, ad associationes areligiosas et anti-religiosas concurent ; *tertio* quia Sodales Congregationis optimum apostolatus campum inter sic ipsos associationis socios habebunt.

Curanda tamen nobis sunt duo in fundandis et regendis Circulis : *primo* ut defectus organisationum modernarum, quoad eius fieri potest, suppleamus, et *secundo* ut sive intra sive iuxta associationem iuvenibus melioribus occasionem praebeamus ascendendi ad altiores vitae religiosae gradus.

4. Ad hunc finem obtinendum instituamus Congregationem pro iuvenibus optimis, idque, si

fieri potest, *intra* ipsos associationis Circulos, vel saltem *iuxta* illos. Modus procedendi is erit, ut intra (vel iuxta) Circulos *coetus minores selectorum iuvenum* formemus, quos ad perfectiorem vitam spiritualem et apostolatatum educemus. Ut plurimum, hos coetus (intra vel iuxta Circulos) claro nomine « Congregationem » appellabimus ; ubi vero hoc fieri non potest (sive quod nomen hoc adhibere difficile est, sive quod ipsa associatio totam multitudinem complectens, utique improprie, iam nomen Congregationis occupavit), coetum illum selectorum, quocumque nomine distinctum, omnino *secundum regulas et spiritum Congregationis* dirigamus.

5. Quoad fieri potest, curandum est, ut *Director et associationis et Congregationis idem sit* quoad eosdem iuvenes, etiam in Collegiis nostris ; vel certe plenissima et sincerissima animorum consensione et cooperatione Directores utriusque operis inter se uniantur : secus enim frictiones, collisiones et zelotypiae vix vitari poterunt et alterutrum opus detrimentum patietur. Labores externi inter Congregationem et associationem, in quantum res a nobis pendet, ita dividendi sunt, ut opera *sensu religioso et apostolico nobiliora* magis a Congregatione exerceantur vel certe dirigantur, neque ullo modo permittatur, ut Congregatio iuxta associationem tamquam minus agilis vel etiam ad laborandum inepta appareat.

6. Si autem associatio tota ab externis sacerdotibus regitur, qui nobis nihil nisi Congregationem relinquunt, iuxta adiunctorum diversitatem alterutra via nobis incedendum erit : *aut amicaliter Congregationem iuxta associationem regamus* et per Sodales nostros bonum influxum in reliquos associationis socios et labores exercere conemur ; *aut*, si hoc fieri non possit et associatio Congregationem in suo profectu impediat, *Congregationem omnino independentem ac separatim instituamus* et regamus, et Sodalibus nostris per Sectiones et opera Congregationi adnexa illa emolumenta praebere curemus, quae secus per associationes praebere solent.

Et sic sperare licebit, tam Congregationis quam associationum illarum emolumenta feliciter coniunctum iri, foreque, ut et ambitioni sacrae meliorum satisfiat et multitudinis necessitati consulatur. Erit autem peculiaris nostrarum Congregationum commendatio, si operum illorum modernorum progressum ita perfecerint, ut suam simul vim ac vigorem demonstrent. Congregationis enim necessitatem et valorem opera ista moderna tantum abest, ut sustulerint, ut eam auxerint magis ac firmaverint, dummodo iusto modo et genuino intelligantur vigorosi apostolatus esse scholae non minus ac fervoris et religionis.

Sodales “pensionati”

Vocabulum non est pulchrum; sed pulchrius, quam res, quam denotat. Et tamen est res vulgatissima, proh dolor! Imo sunt ex ipsis Directoribus quoque, qui non tantum nihil agant contra hunc abusum, sed eum etiam promoveant. Tristi omnino eventu.

Sodales “pensione donatos” dixerim illos, qui Sodalitati et B. Virgini fidem spoponderunt, nec fidem istam usque ad finem servant; nomen Sodalitatis gerunt, sed regulas ususque Congregationis spernunt; inscripti sunt in albo Congregationis, sed neque ad conventus hebdomadarios, neque ad generalem quovis mense Communionem accedunt. “Pensionatos” hos dicerem, quia ipsi sese pensione donarunt, sicuti senuli tritis in servitio reipublicae viribus redire in quietem et otium solent, laborum hactenus praestitorum fructum capessituri... Solum id hic ad similitudinem deest, quod hi Sodales satis florenti iam aetate, necdum viribus fractis, sese ad otio fruendum retrahunt. Tanto cum zelo ad altare B. Virginis provoluti spoponderant, se ferventes Sodales semper futuros, regulas ususque Congregationis servaturos, idque “in perpetuum” seu usque ad mortem; labentibus autem annis taedio affecti ad Congregationem adire neglegunt, moxque solum nominatenus Sodales sunt!

Director ipse duplici modo negligentiae in hac re accusari potest. *Primo*: si permittit, ut Sodales sine debita excusatione a *conventibus remaneant*. Hac in re non esse severum, idem est, ac paulatim dissolvere Congregationem. Si quis ter quaterve sine excusatione aberat, serio monendus est, imo a Praefecto vel alterutro Assistente invisendus et interrogandus, an filius Sodalitatis manere, aut ex albo Mariano deleri malit. Si mavult deleri, deleatur; sed abusus iste, totius vitae ac vigoris sodalitii inimicissimus, constanter prorsus ac firmiter evellendus est, nisi actum esse de Sodalitate tua velis. *Secundo* deest muneri suo hac in re Director, estque ipse perniciiei auctor, si non curat, ut Sodales ex illo loco, instituto vel gradu discedentes *in aliam Sodalitatem* sibi convenientem *statim transeant*. Atque hic mira quadam oculorum coecitate Directores quidam laborant. Non tantum non hortantur Sodales suos e. g. e Collegio discedentes, ut ad Congregationem novo suo statui convenientem transvolent, sed etiam *retinent et impediunt* eos aliquando, exaggerata quadam affectione sive materna sive zelotypa id obtinere conantes, ut Sodales sui quam maximo numero *sibi* permaneant. Nec mirum, si Sodales isti mere nominales sive ob longinquitatem distantiae, sive quod inter multo iuniores sese domi

esse non sentiunt, a Congregatione paulatim prorsus deficiunt.

Incredibilis imprudentiae signum est talia promovere. Quid enim prodest in albo tuo multos Sodales nomine tenus inveniri, sed qui veri Sodales et genuini non amplius sint? Inscriptos habere inter adolescentes Sodales Collegii cuiusdam homines adultos vel in alias urbes (e. g. universitarias) dudum digressos, qui sic in nulla Congregatione reapse vitam sodalitiam agunt et ad Congregationem Collegii illius solum semel in anno (vel rarius) accedunt vel litteras mittunt! Si Directores illi et Collegiorum Moderatores Regulas Congregationis scirent et observarent (cfr. Reg. 47), si egressuros a se discipulos monerent et obligarent, ut mutato statu vel domicilio subito etiam *in aliam Sodalitatem transmigrarent*, ibique sodalitia more vivere pergerent, hi fortasse boni et activi Sodales per totam vitam permanerent; nunc vero nomine quidem Sodales illius Collegii vel loci, re autem vera *fugitivi et mimi sunt* tantum Congregationis.

Sed etiamsi eadem in urbe remanent Sodales, at ad alium gradum elevati vel excrescentes, non sunt in Sodalitate adolescentium retinendi. Neque enim fieri potest, ut pueri et adulti, adolescentes Collegiorum et Studiosi Universitatis, puellae et matronae coniugatae *eadem* Sodalitate contineantur et efficaciter regantur sive ad sanctificationem sui, sive ad apostolatam. Aequalitas enim aetatis, culturae mentis, condicionis socialis firmo demum unitatis vinculo Sodales compingere solet, et ubi haec aequalitas deest, vita sodalitiae necessario languescit. Agit igitur *contra Regulas et contra bonum suae ipsius Congregationis* ille Director, qui Sodales alterius condicionis in sua Congregatione omni pacto et quavis impensa retinere conatur.

Novimus urbem quandam, cuius Sodalitates fere ad unam omnes languent. Sed num mirari rem possumus? In unaquaque fere huius urbis Sodalitate virili pueri 14-15 annorum simul sunt cum Universitariis, imo cum viris prorsus adultis, imo seniculis; et simul sunt viri academicis studiis culti, operarii simplices et parvi grammatastae. Annon ridicula Congregationis eiusmodi depravata figura est? Et annon triste damnum et exitium tam multorum bene coeptorum necessario inde exoritur, quod Sodales arte quadam et vi a Congregationis recto usu avelluntur?

Id unum excusationis (praeter zelotypiam) praetendere eiusmodi Congregationis Directores (vel si mavis: “correctores”) solent: momento paedagogico postulati, ut iuvenes ad eiusdem Collegii Sodalitatem pertinere pergant, ad quam tenera aetate quondam admissi sunt. Verum interrogo: num latuit hoc momentum paedagogicum sapientissimos illos viros, qui Congregationis Regulas

composuerunt, ipsumque P. Generalem Wernz? Nequaquam, sed sciverunt *maius etiam momentum inesse ipsi perseverantiae* sociorum admissorum in vita sodalitia; cuius perseverantiae viam non illam esse, qua nominales tantum et pensione donati pseudo-Sodales educuntur, sed illam, qua socii semel admissi vitam sodalem vere continuare iubeantur. — Sed concedi aliquid hac in parte teneris maternorum nidorum custodibus potest. Sit, adhaesio ad Sodalitatem originariam colenda est. Sed an hoc fieri debet necessario illa via, qua isti procedunt? Spretis nimirum Regulis sanae rationis et experientiae dictamine? Quid enim prohibet, quin Sodalis ad aliam Congregationem reapse et de iure transiens *tamen etiam in albo Sodalitatis suae primariae inscriptus maneat*, inter absentes utique socios vel transgressos? Etiam sic enim ille membrum manet familiae istius, potest invitari ad festas sollemnitates, ad renovationem consecrationis etc. *Iuridice* transiit ad aliam Sodalitatem, ibique officia Sodalis exercet; quoad *affectiorem* autem et nexum familiarem simul permanet esse Sodalis illius Congregationis, in qua primum admissus erat. Sic Regula et promissio servatur et simul adhaesio ad Collegium, “almam Matrem” fovetur.

Aliud impedimentum perseverantiae Sodalium multorum illud est, quod saepe *desunt Congregationes convenientes altioribus et mutatis Sodalium condicionibus*. E. g. adsunt Congregationes 5 pro 5 Collegiis eiusdem urbis, sed pro Universitariis et viris iunioribus e Collegiis egredientibus nulla adest. Annon melius esset unam ex 5 illis Congregationibus potius sistere, nisi alio modo institui una saltem ad perseverantiam adiuvandam possit? Idem est casus, ubi virgines Congregationibus plurimis excoluntur, sed ubi primum nupserunt, Congregationi valedicere coguntur, quod nullam invenire possunt Congregationem pro coniugibus institutam. Defectus hi organisationis catholicae sunt, quos magis advertere deberemus, si quid serii in animarum messe obtinere volumus. Ineptum enim est, ne dicam, inhonestum: inducere iuvenes ad promissiones faciendas, quas postea nostra quoque incuria ne possunt quidem servare.

Si igitur serios fructus organisationis catholicae et apostolatus laicorum capere desideramus, curandum nobis est, ut non tantum semper novi milites sub labarum B. Virginis admittantur, sed hi etiam *constanter in agmine mariano perseverent*, neque sese post tres quatuorve annos, quasi re bene gesta et finita pugna, “pensione” et otio donent praemature, sicque fractae fidei pudorem sibimet inurant.

CHRONICA

Academia Mariana Granatensis Philosophorum et Theologorum nostrorum perbellem fasciculum edidit, cui inscribitur: “Academia de Congregationes Marianas, Colegio de la Compañía de Jesús, Granada. Memoria del Curso 1923–1924”. Narrant ibi editores, quomodo nata sit Academia, quid egerit, quos labores protulerit. Inter lucubrationes Scholasticorum prima tractavit “de spiritu apostolico in Congregationibus”, altera “de formandis eminentibus Catholicis in Congregatione”, tertia de “seleccione”, quarta de “circulis studiorum socialium in Congregationibus iuvenum”, quinta de “circulis et theatris”, sexta de “Congregationibus virorum”, septima de “cura Missionum”, octava “de Congregationibus Collegiorum”, nona “de Exercitiis spiritualibus in Sodalitatibus”. Ex brevi synopsi singularum lucubrationum addita apparet, Scholasticos vere profunde in quaestiones intrasse, zeloque fervere promovendae quondam Sodalitatis eo modo, qui et hanc et Hispaniam catholicam decet.

Exsequiae Sodalium in Québec (Canada). Regula 45 Congregationum monentur Sodales, ut “quando quispiam eorum ad vitam aeternam transierit, prosequantur qui possunt cadaver eius ad sepulturam et omnes privatim suffragia ad requiem aeternam animae eius procurandam offerant; praeterea in communi recitabunt pro eo Officium Defunctorum... etc. “Consilio huic obsecundant ad amussim Sodales magnarum Congregationum in Québec (Canada), quarum illa, quae virorum est, 450 socios continet. Nunciatur nobis, magno exemplo et aedificationi esse, quod decedente aliquo socio non tantum omnes eum ad coemeterium prosequuntur, sed etiam Officium Defunctorum in templo publice recitant. Nuper defuncto illo Sodali, qui architectes erat basilicae restituendae quae deflagraverat, cum P. Directore aderant Gubernator Provinciae officio functus, Syndicus urbis Québec alique, puta Congregationis Praefectus, sociique. Sic magno honori et privilegio tribuitur in aestimatione populari: esse Sodalem; cognatisque solatium vere christianum datur.

Prima Congregatio in Lithuania hoc anno esse coepit die festo Sancti Ioseph. Prima Sodalium sollemnis admissio erit die festo Immaculae Conceptionis. Congregationis initia Patres Nostri in Kaunas straverunt.

I. K.

Obiit: In urbe nostra religio omnino deiecta et prostrata hebet. Gaudendum est, si quavis associatione, etsi minus stricta et potius sportiva aliquos saltem iuvenes attrahere possumus. Congregatio nobis nimis altum quid est.

Respondeo: Sit ita; incipe per leviora. Sed si fructus serios quaeris, transi, ubi primum potes, ad formandos meliores iuvenes ad apostolatam inter contubernales, idque per Congregationem facillime obtinebis.

QUAESTIONES PRACTICAE

De Congregationibus apud Seminaristas, praesertim Theologos quaeritur: quisnam finis harum sit. Educatio enim ascetica et devotiones, etiam marianae, satis superque ab ipso Seminario praebentur. *Respondemus*: Tamen Congregationes eiusmodi multam utilitatem ferre solent, testibus ipsis Directoribus earum. Certe aliter regendae sunt ac Congregationes communes. Devotiones speciales vix addi debent praeter eas, quas Seminarium praebet. Sed duo omnino praestare possunt hae Congregationes in Seminariis: peculiarem cultum B. Virginis ac devotionem fovere, et apostolatam eo modo exercere, quo in Sodalitatibus exerceri solet, puta per Sectiones, consultationes, discussiones, et similia. Habet autem peculiare emolumentum Congregatio eiusmodi illud, quod futuros Sacerdotes modum agendi Congregationum docet atque sic praeparat ad bene regendas aliquando Sodalitates.

De quietismo in Congregatione. *Scribit Pater quidam*: "Quid faciam? Sodales mei (viri sunt) libenter conveniunt, libenter homiliam meam audiunt, imo amant pulchra doctaque verba, etsi ea non semper intelligant; sed laborare nolunt, ad opera apostolica exercenda non se accingunt. Quietismo quodam laborant. Hortatus sum eos ad Sectiones formandas; aliqui sese adscribi Sectioni patiebantur, sed a labore acceptando se subtraxerunt. Conquerenti mihi responderunt: Quid vis, Pater, nos in Sodalitate pietatem solam quaerere assueti sumus, nec priores Directores iam inde a 20 annis nos ad opera ista externa unquam incitaverant".

Respondemus: Defectus evellere, cum iam invaluerunt, semper difficilior est, quam, quin invalescant, praepedire. Nec tamen tali in casu desperandum est, sed constanti nisu ad melius consilium capiendum mentes Sodalium adigendae. Optimum initium zeli apostolici accendendi praebent *sacra Exercitia*, quae Sodales quotannis obire solent, sive soli, sive simul cum aliis piis Catholicis. In meditatione de regno Christi (quam in Exercitiis sodalitiis dare nunquam omitterem) aptissima occasio datur ad sensum apostolicum serio excitandum. Semel conceptum ignem deinde in *exhortationibus ordinariis* constanter afflare oportebit. Nescio an voces, quae in quaestione proposita adhibentur, "homiliae" et "pulchrorum verborum" nimiam quandam conniventiam ex parte Directoris iam denotent. In conventibus Congregationis non adeo "homiliae" sunt dicendae, vel exercitationes quaedam rhetoricae verbosae, quam potius simplices et practicae expositiones, viam ipsam ostendentes, qua et virtutes et apostolicus ardor operibus exercendae sint. Lente et suaviter procedendum est, maxime ubi voluntas Sodalium contrariis ventis agitur; sed constanter. Non *nimis multa statim expetenda*. Modi quidam faciles et cotidiani ostendendi, quibus proximi ope nostra in religione iuvare possint. Ad Sectiones instituendas tum demum transeundum, cum seria iam voluntas ad labores suscipiendos adest. Laudandi, hortandi ii, qui iam aliquid praestiterunt. Sic paulatim transitus fiet ad opera etiam maiora. — Aliquando senilis quidam laborum horror apud ipsos Officiales — Prae-

fectum et Consultores — adest et Congregationem totam ab agendo retinet; tunc curandum est, ut proxima opportunitate homines agiliores officiorum maiorum potiuntur.

De scopis adhibendis. *Alius quidam rogat*: "Maior pars Sodalium meorum neque ad conventus ordinarios, neque ad Communionem generalem venire solet. Quid ad casum? Num scopas adhibeam et duas tertias partes Sodalium everram? An patiar desidiam?"

Respondео: Certe potius dimittenda est vel maior pars, quam permittendus Congregationis interitus. Sed reapse non est timendum, ne tam magna pars dimitti debeat. Satis erit, ut plurimum, "everrere" aliquos paucos. Si Sodales viderint, Directorem severe omnino et constanter urgere, ut sine ratione data nemo a conventu se subducat, atque paratum esse etiam ad dimittendos illos, qui longius sine excusatione absunt, maior pars desidum respiscet et diligentius ad conventus veniet.

Ratio agendi igitur in casu allato haec commendatur:

1. Occasione aliqua sollemniori, qua plurimi confluere solent, explicet Director verbis seriis et commoventibus, exitium Congregationi imminere, si disciplina et Regularum observatio negligantur; simul nunciet, posthac nullum impune officio comparendi defuturum, sed qui ter quaterve abfuerit non data causa a conventibus, monitione praemissa ex albo Sodalitatis expunctum iri.
2. Hoc autem ne minuetur tantum, sed etiam exsequatur. Punctatori (lanitorem alibi vocant) iniungat, ut fideliter eos, qui abfuerint, notet. Eos, qui ter quaterve iniuria abfuerint, scriptis literis, vel per Officiales Maiores monendos curet. Posthac si semel innotata causa defuerint, altera epistola certiores reddat, eos non iam esse Sodales, neque iterum accedere posse, nisi denuo admittantur.
3. His semel atque iterum factis ceteros salutaris timor replebit instigabitque ad serio praestanda ea, quae Regulis praescribuntur et quae se perpetuo servaturos promiserunt.

Non raro — nota bene — ipse Director nimis remissus auctor est, ut Congregationis disciplina dissolvatur. Frena laxata hoc proverbio quidam excusare solent: melius esse, si Sodales negligetiores maneant in Congregatione, etsi semel tantum bisve per annum veniant, quam si eiiciantur et tunc fortasse ne ad sacramenta quidem ulterius accessuri sint. Sed ille, qui ita sentit, miram profecto ideam Congregationis habet. Numquid Congregatio debilius in fide Catholicorum conservatorium quoddam est? Numquid ideo selectio in admitendis tironibus urgetur, ideo probationes antecedunt, ideoque sollemnis in admissione fides datur, ut postea ne simplicissima quidem Sodalium officia urgere audeas? Et numquid bonum unius alteriusque praeponendum est bono communi atque ipsi vitae Congregationis? Quomodo vero Sodalitas ista ad altiore gradum virtutis gradum profectura est? quomodo seria apostolatam opera exercebit? quomodo vitae catholicae centrum quoddam et firmamentum in ista urbe erit? quomodo aliis proficiet, si ne sibi quidem ipsi prodesse vult aut potest?

Ceterum in hac re ipse usus et experientia testimonio sunt. Omnes Congregationes florentes et cum vigore laborantes accuratissime invigilant, ne abusus iste irrepat; severe adhibent scopas, ubi illis opus est. Ubi vero

vigilantia haec negligitur, tota Congregatio tam quoad vitam internam, quam quoad operationem externam omnino vilis pretii esse solet.

De devotionibus liturgicis. "Iuvenes nostri — *Pater quidam inquit — febri quadam liturgica* moti nihil nisi liturgicas exercitationes quaerunt, cetera (concionem, meditationem, s. Exercitia, opera apostolatus) tenuiter tantum curant".

Sensus et fervor liturgicus recens iterum vulgo excitatus per se optimus est et etiam a Sodalitatibus fovendus, est enim modus publice orandi Deumque publice colendi ab Ecclesia ipsa adhibitus. Sed exaggeranda res non est. Neque enim solum publice, sed etiam privatim colenda est religio; imo privata religiositas ordine naturae praecedit publicam. Privati vero cultus divini exercitatio alios quoque modos, quam liturgicos, complectitur: orationem privatam, etiam mentalem, examen conscientiae, similia. Ne igitur intempestivus iuvenum ardor in tramites invios abeat, doceat Director suum cuique cultui locum essetribuendum. Foveat in ipsa quoque Sodalitate devotiones et studia liturgica — e. g. edoceat aliquando constructionem et symbolismum altaris, vestium sacerdotalium, officii divini seu psalterii, liturgiam Missae etc. —, sed addat, aequo certe iure colenda et exercenda esse illa internae pietatis opera, quae mentem, intellectum, voluntatem, affectum singulorum hominum ad Dei servitium disponunt. Liturgia pars est pietatis catholicae, non summa eius aut plenitudo.

De impedimentis quibusdam apud Congregationes Universitarias. *Scribit Pater quidam*, in operibus Universitariorum catholicorum apprimè versatus: "Apud nos nunc demum incipiunt homines Sodalitatem iterum detegere et aliud quid esse intelligere, quam institutionem Communionis menstruare et sollemnem prandii annui. Excitamentis Roma adventantibus id effectum est, ut conceptus nostri de Sodalitate paulum mutati sint, sed longe adhuc absumus ab illa Congregationis consideratione, quam in aliis nationibus, in Austria, Hungaria, etc. inveni.

"Sodalitati magis adamandae obsistunt apud nos quatuor praecipue rationes: 1) Officium Parvum, quod non amant, neque intelligunt Universitarii nostri; 2) autocratia Directoris, quae eis displicet; 3) nimis multa officia religiosa Sodalibus imposita; 4) principium parochiale, quod scilicet sacerdotes exteri, aliquando etiam nostri, omnia opera Catholica intra singulas parochias absolvi et concludi volunt. Ut sincere aperiā meam opinionem: Universitarii nostri revera aliis quoque rebus indigent, quam quae per Congregationes obtineri possunt.

"His omnibus efficitur, ut Sodales nostri Universitarii saepe vix retineri possint in Congregationibus et alia opera et organisationes quaerant".

Respondemus: Inprimis nemo unquam dixit, Congregationem omnia praestare debere, quae iuvenes Universitarii (vel aliae hominum classes) iuste quaerant; neque praeter Congregationem aliis quoque associationibus vel operibus locum esse. De hac igitur re non est disputandum.

Iam quoad obstacula Congregationis magis adamandae:

1) *Officium Parvum* recitare aut cantare certe non pertinet ad *substantialia* Congregationis. Novimus multas et optimas Congregationes, quae eius loco aliis precibus

marianis in conventu utuntur; sic est satis communiter in integris regionibus et nominatim in Austria et Hungaria, quas relator laudat. Regula 6 Officium Parvum recitari *solere* ait, sed nihil de ista re praescribit; imo expresse addit aliud huic Officio substitui posse. Alibi autem servatur antiquus mos Sodalitatum Officio Parvo utendi, et amatur omnino, praesertim ubi latine hoc fit et sermo popularis latino similis intelligentiam psalmodiarum faciliorem reddit. Quodsi ceterum non amant neque intelligunt Studiosi Officium Parvum, induci et doceri de hac re possunt, maxime cum gustus exercitationum liturgicarum tantopere hodie ubique excitatus sit. Officium Parvum est oratio liturgica. Sed repetimus: Officium Parvum recitare vel cantare non est res ad Congregationem fovendam necessaria.

2) *Autocratia Directoris* ea demum molesta est, quae intelligitur: usus imprudens et intemperatus auctoritatis in Direttore. Talis usus revera repellit viros et iuvenes Universitarios. Sed nec postulatur hic Regulus Congregationis, imo postulatur pars contraria. Director auctoritate sua ita utatur necesse est, ut eam Sodales vix sentiant, maxime apud viros et Universitarios. Omnia, quoad fieri potest, ab ipsis iuvenibus, a Consilio potissimum et Praefecto, gubernentur. Director tamen attendat, ne hi in vetitas vias abeant et auctoritate sua eos ad recte fungendum munere ipsorum inducat. (Cfr. de hac re articulum "De Direttore Congregationis" num. 8 A. O., pag. 89 sqq.).

3. *Nimis multa officia Sodalibus imposita.* Sed ideo hoc fit, quod Sodalitas non omnium, sed ad maiora propensorum est. Certe adhibendae sunt ad servandos iuvenes fovendosque etiam aliae organisationes catholicae, quae magis catervam respiciunt et quam levissima opera sociis imponunt. Sed praeter has generaliores organisationes etiam aliquae necessariae sunt, quibus ii educuntur et in unam aciem componantur, qui altiorum rerum cupidi sint atque propterea graviora etiam onera suscipere velint. — Ceterum concedimus aliquando nimis gravem ac difficilem reddi totam Congregationis indolem eo, quod nimis haeremus litteris et usibus quibusdam inveteratis, nec necessariis, et adaptare Sodalitatis vitam ad necessitates hominum, locorum, temporumque omittimus. Quem defectum corrigere prudentis Directoris est. Regulae enim Sodalitatis, ut alio loco (1) ostendimus, quoad singulas res magnam omnino libertatem ac flexibilitatem relinquunt.

4) *Separatismus parochialis exaggeratus* certe vitium est. Si enim omnia opera catholica solo principio parochiali circumscribi oporterent, iniuria Ecclesia approbasset Ordines religiosos exemptos, iniuria etiam actiones catholice operaque per integras regiones diffusa nec parochiis adscripta laudasset. Sunt utique provehenda opera parochialia, et ipsae Sodalitates inducere debent socios suos, ut inprimis parochiis suis operam suam et auxilium offerant. Sed ubi de necessitatibus agitur interparochialibus (ut sunt opera Universitariorum) et quae solum communi nisu multorum per totam urbem vel regionem obtineri possunt, principium parochiale exclusivum cedere debet verae necessitati animarum et Ecclesiae. Ceterum de hac re mox plura ex ordine dicenda erunt.

LIBRI NOVI

GEORG HARRASSER S. I.: **Liebfrauenbote 1925**. Marianisches Jahrbuch, gewidmet Mar. Sodalen und allen treuen Marienverehrern. 3. Jahrgang. Marianischer Verlag, Innsbruck.

Libellus iste tertio iam anno speciale et simul speciosum exhibet primo Calendarium, notatis semper diebus Sodalitati Marianae festis, tum articulos aedificationi vel ingenuae et piae recreationi destinatos, multis imaginibus additis. Omnia spiritu Mariano et nobili quodam artis sensu perfusa, ut utile dulci mistum toto libello dixeris. Exemplo sit et ad imitationem invitet! Sic enim spiritus Marianus facile hauritur, et quomodo totum cogitandi et sentiendi modum pervadat oporteat, lectores docentur.

TELEPHONIUM EDITORIS

RR. PP. Superioribus, qui novum statum Directorum Congregationum suarum nobis indicare voluerunt, quam maximas gratias habemus. Simul iterum rogamus eos RR. PP., qui id nondum fecerunt, velint nobis chartula postali indicare, quaenam mutationes quoad Directores Congregationem novo anno scholari in ea domo factae sint.

Queruntur quidam PP., quod ephemeridem A. O. non constanter accipiant. Nos tamen omnibus aequo more mittimus exemplaria, praeter Galliam, ubi ob pericula quaedam recens orta mittere folia nostra non est visum. Sed dispiciendum est aliquando in ipsa domo, num ibi forte ephemeris haereat; accidit enim aliquoties, ut per oblivionem forte fratris epistolas distribuentis libelli non sint distributi. Ad distributionem faciliorem reddendam posthac *nomina Patrum*, quibus Acies Ordinata distribuenda est, *ipso externo involucri singula adscripta notabimus*. Rogamus igitur, ut involucrum istud tradatur ei, qui ephemerides epistolasque per domum distribuere solet.

Z. Si confraternitas vel pia illa associatio iam aggregata est alicui unioni primariae (ut in casu), non potest simul aggregari Congregationi Primariae. Sed ut hoc fieri possit, debet loco eius associationis *nova et vera Congregatio Mariana* erigi; et haec potest aggregari. Res sine admiratione fieri potest, dummodo adscripti sciant et consentiant ad transitum ex illa pia confraternitate ad Congregationem, et Director huius manifestet, se eos admittere in Congregationem. — Estne operae pretium, mutare aliam aliquam confraternitatem in Congregationem? Est profecto, dummodo adsint condiciones. Congregatio enim — ut unum tantum dicam — *apostolatum* exercet, nec tantum bono exemplo; quod in illis confraternitatibus generatim deest. Apostolatum autem exercere non tantum nobilissimum opus, summeque necessarium est, sed ordinarie etiam via est ipsam vitam sodalitatem vigore quodam replendi ac fervore, atque attrahendi ad illam etiam vigorosos et ope-

rosos iuvenes. Languentibus Congregationibus saepe hoc consilium dandum est: incumbite magis in apostolatum! et mox sentietis novam agitari vitam in Sodalitate vestra.

N. Aliqui Directores eo volunt attrahere iuvenes ad Congregationem, quod eis semper novos ludos novasque recreationes aperiant. Ludi et recreationes non sunt spernendi, maxime ubi de *multitudine* acquirenda (e. g. in operibus iuventutis catholicae generatim) agitur. Sed ad *Congregationem* primario aliis mediis animi etiam iuvenum attrahendi sunt: s. Exercitiis, apostolatu, Sectionibus, Academiis. Ii, qui his rebus non attrahuntur, vix sunt apti ad Congregationem. Sed eo saepe deficit Director, quod gustum harum rerum excitare nescit et tum recreatoriis artibus solis iuvenes allicere vult. Tentanda esset via opposita et probabilissime plus iuaret, quam ista.

Ex Annalibus veterum Congregationum

(Gasp. Lechnerus: *Sodalis Parthenius, Dilingae, 1628*)

"Manilae in Philippinis Hispanus quidam Dux belli enixe petiit ab iis, penes quos est eius officii demandandi potestas, uti sibi liceret Sodalitatis aeditum agere. Quod ille deinde munus sic serio gessit, quasi bellum administraret; per se omnia agere, peristromata explicare, tapetes suspendere, aram ornare, atque in omnibus his servorum auxilia repudiare, cum plurimos haberet, et illis locis dux talis pro Regulo haberetur" (194).

"Burdigale sanxerant communi sententia Sodales, ut Expraefectus in proxima Praefectura sui demittendi causa munere lanitoris fungeretur. Post annos aliquos cum Universitatis Rector Praefectura decessisset, intellexissetque decreto Sodalitatis ad fores servandas se vocari, impigro alacrique animo munus illud aggressus est partesque suas maxima animi demissione ac voluntate iuxta gessit. Nempe verus amor nihil vile aestimat, quod Magnae Virgini placet. Eundem morem legibus Romani Sodales Primarii firmarunt" (194 sq.).

"Hinc alii pridie (diem sacrae communionis) flagris se caedunt; alii tunica molesta se afficiunt. Creberrimum est et apud plurimos usu receptum, ut spe melioris saginae pridianum ieiunium sibi indicant. Hoc in ultimis terris consuetum invenio. Nam in Peruvio Chitensium Sodalium is fervor perhibetur, ut ad sacram Eucharistiam prius non accedant, quam vel diem totum ab omni cibo potuque abstinerint, vel verberatione se multarint, vel noctem insomnem lacrimis precibusque traduxerint" (239).

"Oeniponti Sodem quendam ab illo sacro coetu (hebdomadario Sodalitatis conventu) retrahere familiares eius nitebantur. Cum nihil agerent, aperte tandem denunciarunt, nisi ab ea Sodalitate se abduceret, se neque ipsum, neque eius liberos in amicorum numero esse habituros; neque si quid ipsi ab adversa fortuna mali obtingeret, opem laturos. *Tanto ergo*, inquit ille, *impensiori studio partes Marianas mihi sequendas video, ut si vos me deseratis, a Patrona mea, quae neminem deserit, praesidium paratum habeam*" (250).

Editor: *Adalbertus Bangha S. I.*

Superiorum permissu.